

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Податкова система EI0722BPODS
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 2 семестр
Course of study / Назва спеціальності	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	«Фінанси, банківська справа і страхування» Перший (бакалаврський) рівень / 4 кредити ECTS Обов'язкова Українська
Author / Укладач	Садovenko Марина Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, Державний університет економіки і технологій. e-mail: sadovenko_mm@kneu.dp.ua , http://orcid.org/0000-0002-3599-8339
Консультації	Офлайн/онлайн вівторок 14.00 -15.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у студентів теоретичних знань з питань оподаткування, засвоєння основ податкової системи і податкової роботи, вивчення форм оподаткування, оволодіння практичними навичками організації та методики справляння податків та податкових платежів, їх інформаційно-облікового забезпечення у контексті нормативно-законодавчих актів, що регулюють цей процес.

Завдання курсу: детально аналізувати податкову політику і податкову систему нашої держави: розкрити організацію податкової справи на місцях; охарактеризувати функції, права та обов'язки платників податків і податкових інспекцій, вивчення методики нарахування, сплати та стягнення податків, зборів та обов'язкових платежів.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОДАТКОВОЇ РОБОТИ. НЕПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.

Тема 1. Сутність та види податків

Сутність податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Податки та інші форми платежів до бюджету – плата, збір, відрахування, неподаткові платежі. Визначення податків та інших форм платежів до бюджету, їх ознаки.

Функції податків. Фіскальна функція. Регулююча функція. Розподільча функція. Контролююча функція.

Елементи оподаткування: суб'єкт /платник/ і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка і податкова пільга, податкова квота. Податковий період. Методи побудови податкових ставок. Тверді і процентні ставки. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні і регресивні.

Класифікація податків, систематизація податків за ознаками класифікації.

Податкова система.

Тема 2. Організація роботи фіскальної служби України

Фіскальна служба держави, склад фіскальної служби України. Законодавство України про фіскальну службу. Організаційна структура ДФСУ. Базовий рівень. Середній рівень. Вищий рівень.

Сутність податкового контролю, його мета. Характеристика видів податкових перевірок: камеральні та документальні. Фактична перевірка.

Податковий борг. Пеня.

Тема 3. Податок на додану вартість

Економічна сутність податку на додану вартість. Платники і ставки податку на додану вартість. Умови застосування ставок ПДВ.

Оподаткування експортних операцій.

Нарахування ПДВ на імпортований товар.

Об'єкт оподаткування. Пільги.

Податковий кредит, податкове зобов'язання, порядок їх визначення. Порядок обчислення податку на додану вартість. Строки сплати податку на додану вартість. Порядок встановлення податкового періоду для сплати ПДВ. Строки подання декларації з податку на додану вартість.

Тема 4. Акцизний податок

Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Порядок включення акцизного

податку у ціні товарів. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету. Строки сплати акцизного податку та надання розрахунку. Обкладання ПДВ підакцизних товарів.

Тема 5. Мито як фінансовий інструмент та засіб митного регулювання

Мито як джерело державного бюджету, митна політика. Характеристика видів мита: в залежності від способу нарахування, за призначенням, залежно від напрямку переміщення товарів, за порядком встановлення.

Змістовий модуль 2. ПРИБУТКОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ. ІНШІ ПОДАТКИ, ЗБОРИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ПЛАТЕЖІ.

Тема 6. Податок на прибуток підприємств

Платники і ставки податку на прибуток, об'єкт оподаткування.

Доходи, які враховуються при оподаткуванні прибутку. Доходи, які не враховуються при оподаткуванні прибутку.

Витрати, які враховуються при оподаткуванні прибутку. Витрати, які не враховуються при оподаткуванні прибутку.

Порядок обчислення податку на прибуток.

Перенесення від'ємного значення об'єкту оподаткування на наступні періоди.

Звітність підприємств по податку на прибуток та строки її подання до органів ДФС. Термін сплати податків.

Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб

Основи прибуткового оподаткування населення.

Платники ПДФО. Об'єкт оподаткування. Доходи, які входять в об'єкт оподаткування. Доходи, які не входять в об'єкт оподаткування. Система ставок податку з доходів громадян. Податкова соціальна пільга. Базова податкова соціальна пільга. Підвищені податкові соціальні пільги. Податкова знижка. Податкова знижка при іпотечному кредитуванні.

Порядок обчислення і утримання податку з доходів громадян. Декларування доходів громадян.

Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Єдиний податок. Групи платників. Строки подання звітності та сплати податку.

Тема 9. Плата за ресурси та послуги

Види зборів за використання природних ресурсів.

Земельний податок. Орендна плата. Суб'єкти земельного оподаткування. Об'єкти земельного оподаткування. Ставки для ділянок з визначеною грошовою оцінкою. Ставки для ділянок без грошової оцінки. Терміни подання звітності та розрахунків з бюджетом за земельним податком.

Екологічний податок : суб'єкт, об'єкт, ставки, порядок обчислення та сплати.

Тема 10. Місцеві податки і збори

Склад місцевих податків та зборів і порядок їх встановлення, законодавство України про місцеве оподаткування.

Перелік місцевих податків та зборів. Характеристика елементів оподаткування, визначення порядок обчислення і сплати.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, на діловому та побутовому рівнях.</p> <p>ЗК04. Здатність застосовувати методи аналізу та синтезу, вміти мислити абстрактно і критично.</p> <p>ЗК07. Знання та розуміння предметної області фінансів, банківської справи та страхування та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК03. Здатність здобувати та обробляти інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансової системи та фінансів суб'єктів господарювання.</p> <p>ФК04. Здатність застосовувати інформаційні системи і комп'ютерні технології в проведенні касових, розрахункових та платіжних операціях суб'єктів господарювання різних видів економічної діяльності.</p> <p>ФК07. Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування та брати відповідальність за них.</p> <p>ФК08. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію.</p>

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР02. Розуміти місце і значення інформації фінансово-економічного характеру та обробляти її з застосуванням сучасних цифрових та інформаційних технологій.
ПР04. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
ПР06. Розуміти специфіку фінансових відносин у виробничій і невиробничій сферах.
ПР07. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.
ПР08. Розуміти процеси, що відбуваються в системі державних фінансів та її окремих ланках.
ПР12. Знати на високому рівні державну мову, а іноземну мову на рівні необхідному для виконання професійних завдань на первинних посадах в фінансовій сфері.
ПР13. Вміти працювати автономно і в професійній команді, формувати комунікації для вирішення професійних завдань.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема, план/короткі тези	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОДАТКОВОЇ РОБОТИ. НЕПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.			
1 тиждень	Тема 1. Сутність та види податків 1.1. Соціально-економічний зміст та призначення податків. 1.2. Функції податків, їх природа . 1.3. Елементи податку, їх характеристика. 1.4. Види податків і податкових платежів та їх класифікація.	Лекція (1 год.), F2F	Опрацювання літератури: основна 1,2,4 додаткова 8, 12
1 тиждень		Практичне заняття (дискусія) (2 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Дискусійні питання функцій податків. 2. Прямі податки в системі державного регулювання економіки. 3. Вплив непрямих податків на процеси ціноутворення. 4. Склад податкової системи України за Податковим кодексом України.
1 тиждень	Тема 2. Організація податкової служби і податкової роботи 2.1. Поняття податкового контролю. 2.2. Елементи податкового контролю. 2.3. Принципи податкового контролю. 2.4. Види податкового контролю.	Лекція (1 год.), F2F	Опрацювання літератури: основна 4, 7 додаткова 8, 12
2 тиждень		Практичне заняття, (дискусія) (2 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Історія формування податкової служби в Україні. 2. Податкова служба в системі контролюючих органів України. 3. Податкова поліція: проблеми становлення і розвитку. 4. Проблеми вдосконалення роботи податкових органів. 5. Структура та функції ланок податкових органів. 6. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів податкових правовідносин. 7. Порядок виникнення податкових зобов'язань платників перед бюджетом, відповідальність за дотримання вимог податкового законодавства.
3 тиждень	Тема 3. Податок на додану вартість 3.1. Економічна сутність податку на додану вартість. 3.2. Характеристика елементів оподаткування.	Лекція (2 год.), F2F	Опрацювання літератури: основна 3-7 додаткова 8, 9, 12
3 тиждень 4 тиждень		Практичне заняття, (дискусія) (4 год.),	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Проблеми чинної системи оподаткування доданої вартості.

	3.3. Місце ПДВ в процесі ціноутворення. 3.4. Податкова накладна. 3.5. Порядок обчислення і сплати ПДВ. 3.6. Електронне адміністрування ПДВ.	F2F	2. Удосконалення механізму справляння ПДВ в Україні. 3. Ефективність пільг з ПДВ, які запроваджені на Україні. 4. Порядок заповнення податкової накладної. 5. Порядок ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних. Розв'язуємо практичні завдання щодо визначення суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету, встановлюємо строки подання декларації до контролюючих органів та строки сплати податку. Розкриваємо механізм бюджетного відшкодування ПДВ.
5 тиждень	Тема 4. Акцизний податок 4.1. Економічна сутність акцизного податку.	Лекція (1 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 3 - 7 додаткова 8, 9, 12
5 тиждень	4.2. Характеристика суб'єктів та об'єктів акцизного оподаткування. 4.3. Механізм обчислення акцизного податку: 4.4. Порядок і строки сплати акцизного податку.	Практичне заняття, (4 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України. 2. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України. 3. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів за адвалорними ставками. 4. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів. 5. Особливості оподаткування алкогольних напоїв. Розв'язуємо практичні завдання щодо визначення ціни реалізації підакцизної продукції та суми акцизного податку, яка підлягає сплаті до бюджету.
5 тиждень	Тема 5. Мито 5.1. Основи митної справи в Україні. 5.2. Види мита та їх характеристика.	Лекція (1 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 3, 4, 6 додаткова 1
6 тиждень	5.3. Елементи нарахування та сплати мита. 5.4. Порядок справляння мита та перерахування в бюджет. 5.5. Порядок застосування ставок митних зборів.	Практичне заняття, (2 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Основи митної справи. 2. Проблеми вдосконалення стягнення мита і митних зборів на Україні. 3. Митна політика держави та її цілі. 4. Мито в системі непрямих податків. Розв'язуємо практичні завдання щодо визначення суми мита та інших митних платежів, що підлягають сплаті у бюджет.
Змістовий модуль 2.			
ПРИБУТКОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ. ІНШІ ПОДАТКИ, ЗБОРИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ПЛАТЕЖІ.			
7 тиждень	Тема 6. Податок на прибуток підприємств 1. Економічна сутність оподаткування прибутку підприємств.	Лекція (2 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 1-7 додаткова 8-12
7,8 тиждень	2. Суб'єкти та об'єкт, база оподаткування. 3. Ставки податку на прибуток. 4. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств. 5. Звільнення від оподаткування.	Практичне заняття, (4 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Податок на прибуток як регулюючий чинник економічних процесів. 2. Переваги та недоліки податку на прибуток. 3. Проблеми вдосконалення чинної системи оподаткування прибутку. 4. Склад доходів та порядок їх визнання. 5. Склад доходів, які не враховуються у

			<p>розрахунку оподаткованого прибутку.</p> <p>6. Склад витрат та порядок їх визнання.</p> <p>7. Склад витрат, які не включаються до розрахунку об'єкта оподаткування.</p> <p>Розв'язуємо практичні завдання щодо визначення суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету, встановлюємо строки подання декларації до контролюючих органів та строки сплати податку.</p> <p>Виконуємо комплексну задачу (індивідуальну роботу) в частині розглянутого теоретичного та практичного матеріалу для засвоєння знань та закріплення отриманих навичок.</p>
9 тиждень	<p>Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб</p> <p>7.1. Платники податку та об'єкт оподаткування.</p> <p>7.2. База оподаткування.</p>	Лекція (2 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 3 - 7 додаткова 8-12
9 тиждень	<p>7.3. Податкова знижка.</p> <p>7.4. Ставки податку на доходи фізичних осіб.</p> <p>7.5. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.</p> <p>7.6. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги.</p> <p>7.7. Особливості нарахування та оподаткування окремих видів доходів</p>	Практичне заняття, (4 год.), F2F	<p>Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переваги і недоліки податку з доходів фізичних осіб. 2. Недоліки чинної системи прибуткового оподаткування доходів фізичних осіб. 3. Проблеми вдосконалення чинної системи прибуткового оподаткування доходів фізичних осіб. 4. Складові загального місячного оподаткованого доходу платника податку. 5. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу. 6. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. 7. Особливості нарахування та оподаткування окремих видів доходів. <p>Розв'язуємо практичні завдання щодо визначення суми ПДФО та чистого доходу платника податку; суми податкової знижки платника за звітний рік.</p>
9 тиждень	<p>Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва</p> <p>8.1. Загальні положення спрощеної системи оподаткування.</p>	Лекція (2 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 4, 7 додаткова 8, 12
10 тиждень	<p>8.2. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп.</p> <p>8.3. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи.</p> <p>8.4. Ставки єдиного податку.</p> <p>8.5. Податковий (звітний) період.</p> <p>8.6. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку.</p> <p>8.7. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку.</p>	Практичне заняття, (4 год.), F2F	<p>Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переваги і недоліки єдиного податку з фізичних осіб та юридичних осіб. 2. Проблеми вдосконалення спрощеної системи оподаткування на Україні. 3. Податковий (звітний) період. 4. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. 5. Ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку. <p>Розв'язуємо практичні завдання та знаходимо відповіді на питання: - кому можна перебувати на кожній з груп платників єдиного податку та за яких умов;</p>

			- за якими ставками потрібно сплачувати ЄП поточному році; - хто взагалі не має права бути єдинником?
11 тиждень	Тема 9. Плата за ресурси та послуги 9.1. Плата за землю: - Земельний податок; - Орендна плата.	Лекція (2 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 7 додаткова 8, 9, 12
11 тиждень	9.2. Екологічний податок. 9.3 Рентна плата.	Практичне заняття, (4 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Екологічний податок. 2. Рентна плата. 3. Проблеми функціонування системи платного природокористування в Україні. 4. Досвід розвинених країн в сфері справляння плати за землю. 5. Концепція розвитку екологічного оподаткування. 6. Проблеми та перспективи використання в Україні зарубіжного досвіду екологічного оподаткування Вивчаємо зміни чинного законодавства в частині регулювання плати за землю. Здійснюємо факторний аналіз відхилень надходжень плати за землю надходжень.
11 тиждень	Тема 10. Місцеві податки і збори 10.1. Місцеві податки: 10.1.1. Податок на майно: - Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.	Лекція (2 год.) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 6, 7 додаткова 8 - 12
12 тиждень	- Транспортний податок. 10.1.2. Єдиний податок: 10.2. Місцеві збори: - Збір за місяць для паркування транспортних засобів. - Туристичний збір.	Практичне заняття, (2 год.), F2F	Обговорення питань для самоопрацювання та проблемних питань: 1. Збір за місяць для паркування транспортних засобів. 2. Туристичний збір.
12 тиждень		Практичне заняття, (2 год.), F2F	Розв'язуємо практичні завдання щодо аналізу податкових надходжень до місцевого бюджету.
	Лекції	16 год.	
	Практичні	32 год.	

Об'єктом **самостійної роботи** студентів є програмний матеріал дисципліни.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні відповідної літератури, законодавчих та нормативних документів, виконанні навчальних завдань. Більшість тем, по яких за навчальним планом передбачається самостійна робота, включені до лекційного курсу, і за цими темами заплановані практичні заняття для закріплення отриманих знань. Отже, в ході самостійної роботи за такими темами студенту необхідно опрацювати прослуханий лекційний матеріал, опрацювати додатково рекомендовану літературу і виконати навчальні завдання за вказівкою викладача з метою розширення і поглиблення знань. Навчальні завдання виконуються у письмовій формі і подаються на перевірку викладачу в установленій строк.

Самостійна робота студента є засобом оволодіння навчальним матеріалом і його поглиблення, формування практичних навичок розрахунків по податках. Самостійна робота студента це основний шлях формування таких рис особистості як: самостійність, ініціативність, творчий підхід до конкретно визначеної учбової або практичної ситуації, активізація пізнавальної діяльності студентів.

Завдання самостійно виконуються студентом (при консультуванні викладача) для поглиблення теоретичних знань та одержання практичних навичок, їх застосування для вирішення конкретних практичних задач.

Протягом семестру студенти мають виконати **індивідуальні завдання**:

1) виконання науково-теоретичного дослідження згідно одного із запропонованих напрямків у розрізі аналізу або практичного застосування в Україні на сучасному етапі;

2) розв'язання учбової ситуації (комплексна задача);

3) участь у конференції та / або підготовка до друку наукової статті.

Виконання науково-теоретичного дослідження виконується за обраним студентом планом, його результати презентуються на практичному занятті.

Тематика рефератів (есе) для індивідуального виконання студентами

1. Дискусійні питання функцій податків.
2. Прямі податки в системі державного регулювання економіки.
3. Вплив непрямих податків на процеси ціноутворення.
4. Історія формування фіскальної служби в Україні.
5. Фіскальна служба в системі контролюючих органів України.
6. Сутність податку на додану вартість, його зародження і розвиток, місце у системі універсальних акцизів.
7. Поняття доданої вартості, методи її обчислення.
8. Проблеми чинної системи оподаткування доданої вартості.
9. Удосконалення механізму справляння ПДВ в Україні.
10. Ефективність пільг з ПДВ, які запроваджені на Україні.
11. Специфічні акцизи як форма непрямих оподаткування.
12. Недоліки та переваги специфічних акцизів.
13. Роль акцизного податку в доходах бюджету.
14. Проблеми вдосконалення стягнення мита і митних зборів на Україні.
15. Митна політика держави та її цілі.
16. Мито в системі непрямих податків.
17. Прибуткове оподаткування підприємств у системі податків.
18. Загальна характеристика прибутку як об'єкта оподаткування.
19. Податок на прибуток як регулюючий чинник економічних процесів.
20. Переваги та недоліки податку на прибуток.
21. Проблеми вдосконалення чинної системи оподаткування прибутку.
22. Податок з доходів фізичних осіб як форма індивідуального прибуткового оподаткування.
23. Переваги і недоліки податку з доходів фізичних осіб.
24. Недоліки чинної системи прибуткового оподаткування доходів фізичних осіб.
25. Проблеми вдосконалення чинної системи прибуткового оподаткування доходів фізичних осіб.
26. Переваги і недоліки єдиного податку з фізичних осіб та юридичних осіб.
27. Проблеми функціонування спрощеної системи оподаткування на Україні.
28. Проблеми функціонування системи платного природокористування в Україні.
29. Досвід розвинених країн в сфері справляння зборів за використання природних ресурсів.
30. Екологічне оподаткування: можливості запровадження світового досвіду в Україні.
31. Плата за землю як інструмент раціонального використання земельних угідь і розміщення виробництва та населення в регіональному розрізі.
32. Проблеми вдосконалення механізму стягнення плати за землю.
33. Проблеми функціонування системи місцевого оподаткування в Україні.
34. Досвід розвинених країн в сфері встановлення і стягнення місцевих податків і зборів.

Літературу і законодавчі акти з теми індивідуального практичного завдання студент підбирає самостійно, використовуючи для цього бібліотечний каталог. Для підготовки індивідуального практичного завдання студент повинен використовувати спеціальну літературу, що стосується теми, періодичні видання (газети, журнали), наукові статті. Консультацію з питань підбору літератури студент може отримати у викладача чи у працівників бібліотеки. Перелік використаної літератури і законодавчих актів додається до індивідуального завдання.

Також, навчальною програмою «Податкова система» передбачено виконання студентами індивідуальної роботи у вигляді розв'язання комплексної задачі. Розв'язання комплексної задачі здійснюється студентом протягом навчального семестру. Результати презентуються в поза аудиторний час.

Комплексна задача є своєрідною умовною моделлю побудови взаємовідносин торгівельного підприємства з іншими господарюючими суб'єктами (постачальниками, покупцями, дебіторами та іншими) в процесі здійснення таким підприємством своєї діяльності: закупівлі товарів, просування їх до споживачів, продажу. Комплексною задачею передбачене відтворення студентами дій працівників бухгалтерії та фінансового відділу щодо складання журналів обліку господарських операцій, журналів-ордерів та відомостей; заповнення та подання до органів ДФС форм податкової звітності, розрахунку валових доходів, собівартості продукції, витрат обігу тощо. Саме ці дії є складовою частиною роботи підприємства. Особлива увага в задачі приділяється порядку ведення обліку господарських операцій. Структура побудови задачі допоможе студенту здобути певні навички обчислення податків, ведення документації на підприємстві.

Завдання:

- 1) відобразити проведені операції в бухгалтерському обліку, заповнюючи журнал обліку господарських операцій;
- 2) обчислити відпускну ціну, дохід, собівартість;
- 3) розрахувати суму податкового зобов'язання, податкового кредиту та суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету;
- 4) визначити суму витрат обігу;
- 5) розрахувати суму оподаткованого прибутку;

- 6) обчислити суму податку на прибуток звітного періоду;
- 7) скласти журнал оборотних відомостей та заповнити форми податкової звітності, вказати строки їх подання до органів ДФС.

Кожен студент групи повинен використовувати той цифровий матеріал з інформаційного масиву методичної розробки, який відповідає його варіанту.

Студент може взяти участь у будь-якій міжвузівській, міжрегіональній, всеукраїнській або міжнародній науково-практичній конференції. При цьому доповіді формується під керівництвом викладача.

Студент може підготувати до друку статтю до будь якого збірника наукових праць. При цьому керівництво його роботою має здійснювати викладач.

Вивчення дисципліни передбачає регулярний контроль набутих знань та навичок. Для цього проводиться: 1) опитування та обговорення питань, винесених на самоопрацювання та перевірка виконаних аналітичних завдань; 2) написання модульної контрольної роботи за результатами вивчення тем 1-6; 3) перевірка виконаної індивідуальної роботи у вигляді комплексної задачі; 4) написання реферату (есе).

Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, завдання та вимоги до самостійної та індивідуальної роботи містяться в Методичних рекомендаціях для проведення практичних занять, виконання індивідуальної та самостійної роботи з дисципліни «Податкова система» для здобувачів вищої освіти на початковому (короткий цикл) рівні спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання та системі MOODLE.

Вітається добровільне опанування курсу на онлайн платформі за тематичним планом курсу: <https://www.coursera.org/> або <https://prometheus.org.ua/>. За результатами проходження курсів здобувачі здійснюють презентацію результатів навчання та отримують додаткові бали.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Василик О.Д. / О.Д. Василик Податкова система України: навч. посіб. – К.: ВАТ “Поліграф книга”. – 2004. – 478 с.
2. Захожай Б.Б., Литвиненко Я.В., Захожай К.В., Литвиненко Р.Я. / Б.Б. Захожай, Я.В. Литвиненко, К.В. Захожай, Р.Я. Литвиненко Система оподаткування та податкова політика: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури; 2006. – 468 с.
3. Івнов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк Податкова система. Підручник. – К.: Атака, 2006. – 920с.
4. Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В. та ін. / І.О. Лютий, Л.М. Демиденко, М.В. Романюк та ін. Податкова система: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
5. Олійник О.В., Філон І.В. / О.В. Олійник, І.В. Філон Податкова система: навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
6. Оподаткування суб'єктів підприємництва: презентаційний курс: навч. посіб. / [А.М. Поддєрьогін, О.М. Грицино, О.С. Журавльова та ін.]; за аг. ред.. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2014. – 365с.
7. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система Навчальний посібник. / Л.П. Сідельникова, Н.М. Костіна. - Київ Видавництво Ліра-К, 2013. - 604 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

8. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. Інформаційні ресурси:
9. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Офіційний веб-сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
11. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
12. Офіційний портал податкової служби України [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://www.sts.gov.ua/>

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Садовенко М. М. Аналіз фіскальної ефективності ПДВ в контексті її оптимізації // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент». – Випуск 11. – Одеса. – 2015. – С.250-255.
2. Sadovenko M.M. Directions effective use tax income in Ukraine / M.M. Sadovenko., Grishchenko A.V. // Materialy

międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji studenckiej [«Globalne aspekty Ekonomii Światowej i Stosunków w Międzynarodowych warunkach niestabilności gospodarki»], (dnia 19 marca 2015 roku). – Częstochowa, Akademia Polonijna, 2015. – S.56-59

- Sadovenko M.M. Routes to strengthening the effects of investment and innovation components of corporate income tax policy. // Globalne aspekty Ekonomii Światowej i Stosunków Międzynarodowych w warunkach niestabilności gospodarczej: monografia Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej. – Częstochowa, Akademia Polonijna, 2016. – S. 506-516.
- Садovenko М. М., Арієнчук А. М. Проблеми та шляхи вдосконалення системи прямого оподаткування в Україні. *Бізнес Інформ*. 2019. №12. С. 325–331.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-12-325-331>.
- Sadovenko M., Vasylychuk I., Slyusarenko K. Environmental taxation and its impact on stimulating the development of smart industry. Proceedings of the III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020), pp. 192-200.
DOI: <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.200318.024>
- Suprun A., Petrishina T., Sadovenko M., Voloshanyuk N. and Khodakevich S. Digital Technologies in Finance: Modernity and Prospects / A. Suprun, T. Petrishina, M. Sadovenko, N. Voloshanyuk and S. Khodakevich // International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2021 (ISC-SAI 2021). SHS Web of Conferences 100, 01004 (2021). DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110001004>

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Навчальна дисципліна базується на нормативних та за вибором навчальних дисциплінах: «Фінанси», «Бюджетна система», «Фінанси підприємств».

Навчальна дисципліна є необхідною для опанування подальших навчальних дисциплін: «Фінансовий аналіз», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Податковий менеджмент» тощо.

Обов'язкового знання іноземних мов не потребує

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	16	8
Практичні (лабораторні)	32	8
Самостійна робота студента (СРС)	60	92
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	12	12
Курсова робота	-	-

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	10	5
виконання контрольних (модульних) робіт	15	0
виконання і захист завдань самостійної роботи	20	40
науково-дослідницька робота	5	5
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59		FX
0 – 20	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	F
	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- не запізнюватися на заняття;

- не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальної роботи);
- своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою завдання для практичних занять та індивідуальної роботи;
- брати очну участь у контрольних заходах;
- будь-яке відтворення результатів чужої праці (включаючи практичну роботу над командним проектом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу;

дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

[Zoom](#) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

[ZELIS](#) - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

[Coursera](#) – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

[EdX](#) – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

[Prometheus](#) — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій (нова редакція) затверджено Вченою радою 25.11.2021 р., Протокол № 5 та введено в дію Наказом від 25.11.2021 р. № 169:
https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного університету економіки і технологій - протокол № 1 від 29.08.2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою фінансів, банківської справи та страхування
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року
В.о. завідувача кафедри

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій
Протокол № 1 від 20 вересня 2022 року
Голова науково-методичної ради

Марина САДОВЕНКО

Марина САДОВЕНКО

Валентин ОРЛОВ